

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 II. Rákóczi Ferencz-út 35. sz.
 I. em. és Gutenberg-nyomda
 Telefon 122.
 Főszerkesztő:
 Dr. Elschléger Dezső.
 Felelős szerkesztő:
 Csernyei Mór.

UJVIDÉKI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Egy évre 10 kor.

Fél évre 5 kor.

Rendkívüli szám 4 fillér.

Társadalmi és a városi közügyeket szolgáló hetilap.

VI. évfolyam.

Ujvidék, 1914. december 19.

58. szám.

Hirdetmény.

Az a tapasztalatom, hogy a hadviseléssel kapcsolatos oly riasztó hírek terjesztetnek, amelyek alkalmasak arra, hogy a nagyközönség körében nyugtalanságot és oknélküli aggodalmat támasszanak.

Minden komoly ember elismerni kénytelen, hogy ily álhírek koholása és terjesztése a közrendet és a köznyugalmat — a melynek fenntartása és előmozdítása ily súlyos időkben kétszeres kötelesség — nagy mértékben veszélyezteti. **Ez okból felhívom a közönséget, hogy ily hírek terjesztésétől annál is inkább szigorúan tartózkodjék, mert vész hírek koholása és terjesztése a m. kir. belügyminister úrnak 7271/1914. számú körrendelete értelmében 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható kihágást képez.**

Profuma Béla s. k., alpolgármester.

A Sinai hegyen járt most a magyar!

Irta: herceg Fohlenlohe Károly Egon
 prépost-plébános.

Mikor a Teremtő kinyilatkoztatta első parancsait a Hóreb-hegyen — az a hang menydörgi e vérzivatarba: a világlombsból új világ legyen! Az Ur kijelenti magát újra, e vésszel valamit mondani akar: Jelentések sora most a hadak útja: A Sinai hegyen jár most a magyar!

A Sinai hegyen járt most a magyar... Hazánk bércecs határbástyája — ez a mi Sinai hegyünk, ahová utunk fölvezet s honnan e vészes idők sötét felhőiből mennydörögve szól hozzánk az Ur szava. És az a kettős kereszt, mely évszázadok óta ott tündököl a hármass csúcs felett, akár csak izzanak — oly piros, mint a vér! Tán nem is a genfi kereszt volt, mit mellünkre tűztünk most s karunkon viselünk, hanem szent címerünk keresztje az, mely hőseink vérétől ragyog oly pirosan. Mintha ez volna igazán vörös keresztje a magyarnak!

És ez a mi vörös keresztünk, úgy érzem, mintha különös komoly üzenetet hozna a magyar Sinai hegyéről a szent korona országainak minden egyes lakója számára faj- és nyelvkülömbőség nélkül.

Az üzenet pedig ekkép szól:

Én szeretett népem! Hazád közös elensége ellen most hősiessé vedmed meg az országot. De hogy azt megtehesse, le kellett győzned előbb a belső ellenséget: a gyűlölködést!

Mert még mielőtt felcsendült volna a világháború vérfagyasztó szimfóniája, régdult már az országban a testvéri harc gyászos öldöklése. Hányszor szólalt meg békére intő hangon, de szíved kemény

maradt és hajthatatlan a lelked. De most, hogy veszélyben forog az ország, most ismét eszedbe jut, hogy ez a föld a közös haza, hogy tehát e haza népei: testvérek, kikét ugyanaz a gyönyörűség egy anya szült és tejjével, kenyerével táplált és fölnevelt. És lám, föleszméltek végre mind!

Elástátok a testvéri harc mérges nyilait s egyik lettek! Megragadtátok a kardot közös markolással, közös zászlótokra hűséget esküdtetek halálig egymásnak és ime most diadalról-diadalra mentek ti „oroszlánok és ti vörös ördögök!” S kik itthon maradtatok a szent jellel, a magyar vörös kereszt jelével szíveteken, kérlek, legyetek egyik ti is, ápoljátok együtt sebesültjeiteket, nyilaitétek közösen a közös nyomort, együtt sirásátok elhunyt hőseiteket s együttesen ünnepejétek a haza diadalát!

Mondd, nem kéred, hogy ez a békés egyetértés megmaradjon örökké?!

Én népem, mond d nem érzed boldogabbnak magad, mióta egygyé forrasztottalak vérrrel és keresztgyé?!

Agyüdübörgés közt így szólt az Ur. —

S a Sinai hegyre fölisset suhogó fehér szárnyain az ország géniusza. A gyűlölködéstől lelke megtisztult, szívében egy nagy akarat: élni akar, új, boldog, békés életet: Imádvá térdre hull az Ur előtt s miközben zúgvillámlik odalenta a világháború, magához emeli Isten a térdelőt, nemes homlokára csókot lehel, a testvéri béke isteni csókját és a mellére odatűzi a szenvedést enyhítő szeretet vérvörös szimbolumát: a *Keresztet!*

Sinai alján ezalatt bizva küzd, vállvetve dolgozik egy áldott országnak áldott testvérnépe . . .

A déli harcterről.

A legutóbbi szerbiai harcok.

A Pester Lloyd legutóbbi száma a következőben világitja meg a déli harctéren lefolyt eseményeket:

— A szerbiai harcokról, melyek csapataink visszavonulását megelőzték a „Kombana” Nisből a következőket jelenti:

— December 3-tól 8-ig, hat nap és 5 éjfen keresztül tartottak ezen ütközetek. A szerbek minden erejüket összpontosították és még a bolgár határról is bevonták a csapataikat. A harcok rendkívül hevesek voltak és a szerb veszteségek igen felszaporodtak. Az utak olyan rettenetes állapotban voltak hogy a tűzérési és a municios trén képtelen volt olyan erőben és idejében a helyszínre megérkezni, amint a szerbek elkeseredett és kétségbeesett támadása megkövetelte volna. Ez az egyedüli oka annak, hogy az osztrák és magyar csapatok hadvezetősége a visszavonulásra kiadta a parancsot. Ezen visszavonulás semmiképpen nem tüntethető föl olybá, mintha a szerbek hősiessé cselekménye, vagy az osztrák-magyar seregben leledző bárminő ok idézhette volna ezt elő. Midőn az osztrák-magyar seregek látták hogy a nehéz útegek és trénszállítmányaik a feneketlen és fölázott utakon előbbre nem juthatnak kényszerítve voltak visszavonulni, hogy számukra alkalmas terepen az új csoportosulást kész-tülvihekk és az új operációhoz a parancsot bevárhassák.

A szerbek először a Kraus altábornagy vezénylete alatti 2 divízióból álló csapatot támadták meg, mely már akkor nehéz tűzérésgével Kraugievác elővédőit lövette. Ez a csoport a szerbeknek véres

veszteségeket okozott és minden támadást nagy erővel visszavert. A Belegrádból délre előnyomuló osztrák-magyar erők is visszavetették a szerb támadásokat, de ezeknek is vissza kellett vonulniuk, mert a stratégiai helyzet így alakult és így származott, hogy az osztrák-magyar sereggel szemben egy nagy túlnyomó erővel bíró szerb tömeg sereg állott szemben. Ez a sereg a Rudnik — gornyi milanánováci vonalon állott; a szerbeket hevesen támatta és különösen az úgynevezett „akadémiai” gárdának, mely csupa intelligens elemből áll, érzékeny veszteséget okozott. Dacára ennek mégis Valjevótól vissza kellett vonulnia. A szerb balszárny támadását és a centrumét az osztrák-magyar sereg éjszakai frontja tartotta vissza és ezáltal fődzte a visszavonulást.

Valamennyi sofiai lap egybehangzóan hangsúlyozza, hogy habár a szerbek régi pozíciójukat mind elfoglalták és az osztrák-magyar csapatok hősiességük után visszavonultak, a szerb sereg győzelmét nem igen soká fogja élvezhetni, mert egy új osztrák-magyar offenzíva a helyzetben bizonyosan radikális változást fog előidézni. Maguk a szerbek sem tekintik ezen harcok eredményét döntő fontosságúnak, sőt nem titkolják, hogy a tulajdonképpeni háború csak most veszi kezdetét.

Rendkívüli közgyűlés.

Törvényhatóságnak e hó 16-án Matkovits Béla főispán elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott.

A beteg polgármester, ki súlyos „müet” után eskütelre megjelent, „Isten engem úgy segíjen” szavainak elhangzása után biztosította a törvényhatóságot, hogy a bizalom mellyel megtisztelte új erőt ad neki, hogy tehetséggel jó akaratával, hazaszeretettel a köz szolgálatába állhasson. Köszöni a bizalmat. Tisztársaival együtt oda fog hatni, hogy a város és haza érdekében működhesse. — Biztosítom a tekintetes törvényhatóságot, hogy hazámnak rendíthetetlen hű fia voltam és maradok és hazám városom érdekében egész erőmmel közreműködni fogok. Kérem ömeltósága és a tekintetes törvényhatóság becses jóakaratu támogatását. — Megéjeneztek a polgármestert, kin igen meglátszottak a nehéz betegség nyomai. Dr. Demetrovits Vladimir kir. tanácsos polgármester a város ügyeit mindig lelkiismeretesen vezette. Derék igyekezettel állandóan a város gazdasági helyzetét javította. Öszintén kívánjuk, hogy szabadság idejének letelte után ismét egészségesben működhesse a gondterhes, válságos időkben! Erejét acélozni fogja a polgárság rendíthetetlen bizalma.

A közigazgatási bizottságba új tagokul egyhanguan beválasztották: Balassa Henrik, Dr. Ámon Pál, Dr. Szelezák Lajos, Dr. Gál Ödön és Dr. Kassovitz Ármán.

A költségelszámolásban a miniszter által elrendelt változásokat elfogadják.

A közkórházban még egy alorvosi állást szervez.

Néhány apróbb tárgy elintézése után a közgyűlés befejezést nyert.

Az uvidéki Központi Hitelintézetnél hadi kölcsönre a következő jegyzések történtek.*)

Központi Hitelintézet rt. Ujvidék K 100.000, Lazar Dungserszki Ujvidék 200.000, Matca

*) Az eisd kimutatásban nem közölhetjük a részletes jegyzést, miután az adatok nem voltak kezeinkben. Szerkesztő.

Srpska Ujvidék 103.000, Gör. kel. szerb egyház Eger 40.000, Szerb Gimnázium Ujvidék 10.000, Gör. kel. szerb egyház Zenta 25.000, Gör. kel. szerb zárda Beocsin 100.000, Gör. kel. szerb zárda Besenovo 15.000, Gör. kel. szerb zárda Velika Remeta 6.000, Gör. kel. szerb zárda Vrdnik 7.000, Gör. kel. szerb zárda Grgeteg 12.000, Gör. kel. szerb zárda Krusedol 25.000, Gör. kel. szerb zárda Hopovo 40.000, Gör. kel. szerb zárda Privina Glava 18.000, Dr. Szelezák Lajos orsz képviselő Ujvidék 15.000, Löwinger Ármán Ujvidék 600, Greiner Ferenc Ujvidék 500, Magdalena Zeltner Ujvidék 500, Funtak Jakab kalapos Ujvidék 2.000, Adelsfeldt Adalbert Ujvidék 2.000, Scheer Ferenc Ujvidék 2.000, Ernst Olga Ujvidék 1.200, Ernst Berta Ujvidék 1.200, Goldberg Elias ékszerész Ujvidék 3.000, Hallgató Lajos Ujvidék 1.000, Hallgató Lajosné sz. Vörös Barbara Ujvidék 1.000, Karl Geiger Ujvidék 5.000, Pataki Samu Ujvidék 600, Theodor Niketic Ujvidék 200, Drndarszki Uros tanítóigazg. Begocs 200, Dr. Schosberger Sándorné Ujvidék 500, Klementine Westermayer Ujvidék 5250, Dengel Alajos és neje Szabadka 20.000, Eparhial-Fond Karlovič, 2.000, Offiziers Kassionoverein Petrovaradin 1150, Szabó Gyuláné Pusztai Irma 32.000, Forner Károly Ujvidék 500, Dr. Kemény Soma Ujvidék 6000, Kerner Miksa Ujvidék 500, Pacsal János Ujvidék 2.000, N. N. kereskedő Ujvidék 1.000, Teofanovic Vazul Csurog 800, Sitto Cécilie Ujvidék 5.200, Velimir i Zlata Akurti India 5.100, Radány Ernőné Ujvidék 7.900, Dr. Strone Frigyesné Ófutak 4.700, Sevič Mitrofan püspök Ujvidék 4.000, Emilie Radovanovic Ujvidék 5.000, Julie v. Stanoilovic Ujvidék 2.500, Paula Antonovic Ujvidék 1.000, Mita Rajkovic Neštin 5.000, Toša Rajkovic Neštin 5.000, Zsafia Adamovic Ujvidék 100, Dr. Szezulics Laza Karlovič 2.000, Milovanovic Mihailo plébános Ujvidék 400, Dr. Jęfta Stojakovic Ujvidék 200, Nikola Forovic Ujvidék 2.000, Dusan Matic igazgató Ujvidék 500, Jankovic Anatol Krusedol 500, Emilie Wagner Ujvidék 400, Dr. Koda Sándor Ujvidék 600, özv. Zsarko Mihályné Ujvidék 1.400, Zimic János Ujvidék 1.700, Weisz Hermina Ujvidék 9.000, Schilly István Ujvidék 1.000, Wwe Josef Spiller Ujvidék 3.000, Dr. Mladen Joikič Ujvidék 200, Vasza Segulyev Csurog 500, Földművelők Bankja rt. Csurog 3.000, Gavra Plavčić nyug. gyógyszerész Ujvidék 4.000, Dr. Orth Mihályné Pinczéd 3.000, özv. Udvardi Julia Ujvidék 500, Gatter Rudolf Zemun 2.000, Malencsik Gábor Ujvidék 150, Popov János Ujvidék 150, Mayer Berta Ujvidék 100, Petrovič Zsvojin kereskedő Ujvidék 100, „Natosevics” tanítók r. t. Ujvidék 300, Dr. Engelberger Ágoston Ujvidék 3.700, Heinrich Klei Banostor 3.000, Betti Sorger Ujvidék 1.000, Krausz Mihály Ujvidék 500, Paja Latinčić Ujvidék 400, Krumesz Fülöp Cservenka 20.000, Stojanovits Julianna Ujvidék 200, Nikola Nikolics Ujvidék 500, Balla Pál Ujvidék 4.000, ifj. Andrič Pál Ujvidék 500, Dušan Popovic Ujvidék 150, Heitmann Mária Ujvidék 1.000, Johann Paulina Obert Ujvidék 400, Dr. Milan Szavic Ujvidék 100, Bauer Gizella Ujvidék 100, Pera Luburic Ujvidék 50, Letić Gyura Ujvidék 50, Kolarszki Veszelin kereskedő Ujvidék 200, Tima Gavrilovic 50, Barako János Ujvidék 500, Marija Žagar Karlovič 20.000, Anica Filipovic Zemun 2.000, Magdalena Daminkovic Karlovič 3.000, Milovanov István Ujvidék 300, Bitz Julianna Ujvidék 100, Paja St. Jakovljevič kereskedő Ujvidék 50, Zerezszi Hilarion Karlovič 2.000, Kalenič Stevan Karlovič 100, Dr. Stefanovic Dimitrije Karlovič 200, Ruvarac Dimitrije Karlovič 200, Dr. Radojčić Nikola Karlovič 200, Vojnovic Milan Karlovič 100, Miodragovic Panajot Karlovič 100, Budisavljevič Milan Karlovič 100, Dr. Krsztič Dimitrije Karlovič 100, Dr. Čirič Irineus Karlovič 400, Dobrodolac Illés Karlovič 200, Morotvanszki Sztanko Karlovič 100, ifj. Weisz Vilmos Ujvidék 600, Kunst Ferenc Ujvidék 2.700, Varagianin Arkadije nyug. tanár Ujvidék 400, Szlavnic István mérnök Ujvidék 4.000, Dungserszki Jakab, földbírtokos Ujvidék 10.000, Ildosi István Ujvidék 50, Nagy Ödön Uj-

vidék 7.000, N. Dimovits Ujvidék 50, Kugler Béla Kula 1.000, ifj. Kugler Pista Kula 1.000, Veszin Péter Dunaszekcső 1.500, Hausz Antonije Kamena 20.000, Dusan Gavrilovic Csurog 500, Svetozar Petrovicanin Csurog 500, Iljia Smiljanski Csurog 200, Gyura Smiljanski Csurog 100, Mita Stojadinovic Csurog 200, Nikola Kalenič Csurog 200, Dusan Kalenič Csurog 200, Milivoj Kalenič Csurog 100, Milan Segulyev Csurog 200, Vladimir Borzaski Zenta 500, Milan Nikolic Zenta 200, Vaso Popov Zenta 100, Stevan Lukacevits Zenta 2.000, Danilo Obradov 1.000, Schlesinger Martin Zenta 400, Dusan Jovic Zenta 1.000, Dr. Vajda Lajos Zenta 800, Fischer Simonné Zenta 300, Vojislav Jovanovic Zenta 20.000, Jellinek Sándorné Zenta 100, Emil Pilič Zenta 200, Hartsz Jenő Zenta 100. Gör. keleti szerb egyház Szanád 500, Karapandžis Gyorgye Zenta 15.000, Szerb olvasókör Zenta 400, Szohner Emilia Baja 13.500, Mack Teréz Ujvidék 900 korona.

A maxi-árak.

A hatóságok megállapították az árak maximumát: üdörös örvendés esemény. Mindenestre inkább 6k állapítsák meg, mint az eladók. De még szebb volna, ha maguk a vevők állapíthatnák meg.

Hogy ne álljunk meg a félúton em mindjárt csináltam is egy kis ármegehatározást. És ez a leghivatottabb a legizságosabb, de a legmodernebb és legtekintetesebb is, mert sok mindent kellett megkorrigálni, amire mások nem is gondoltak.

Zöldés: Kukorica, répa, káposztafélék, mint látom, elég alacsony árban kelnek. Ezeknek emelni az árát, hiszen a katonák a lőárkokban ezt eszik és ez nagy fogyasztás. Sokkal méltányosabb annak az árát, amit millió és millió katona, tehát egy egészen új réteg fogyaszt, minthogy felemelték például a tojás árát. Mi címen emelkedett a tojás ára? Még nem olvastam egyszer sem, hogy a katonák lágy tojást kaptak, de azt mind elmeséli, hogy répatorzást evet.

Kenyér: A kenyér áráról föltétlen szabályozni kell. De először a Miatyánk imát kell kissé megváltoztatni. . . Mindennapi kenyérünket add meg minékünk . . . ez így nem jó. Mindennapi jó kenyérünket, ez a helyes, mert kenyér van, de milyenek, oh milyenek. Aki beteg, jó, az egyen Graham-kenyert, de miért együnk mi egészségesek izletlen sótlan, savanyú és száraz kenyereket? A pékekkel egyszer kenyérrőlre kell már vinni a dolgot. Eddig csak 6k törték folyton, azért lett idővel olyan kicsi. Éhen halunk, ha ez így megy, mert az Isten ugyan gondját viseli a mezők liliomainak, de sajnos, még a Kenyérmezőn is csak fű terem és nem kenyér. Hat kenyér egy hatos. Mint régebben volt a kifli ára. Most úgy is csak akkora a kenyér, mint régen a zsömle volt. A kifliket pedig — a maikat — adják el Kugler-sütemény címen.

Sajtok: Az ementhali ára szabályozandó aszerint, amint lukkal, vagy luk nélkül kéri a vevő, Szigoruan büntetendő, ha a kereskedő valódi ementhali helyett csak blumenthalit ad el. A rochefort patinával drágább lehet kissé, mint anélkül. Birsalmasajt szintén felveendő a listába.

Kaviár: Ez nem fontos! — fogják sokan mondani: Ennek nem kell az árát szabályozni, úgysem eszik sokan. De igen, csak szabályozzák. Még pedig jó többsóra: egy deka hat fillér. Hadd egyék eztán oldsbra, Hol van az megírva, hogy a maximális árakkal csak azt parancsoljuk meg, hogy marhahúst, krumplit, meg zabot szabad enni. Csak egyen mindenki kaviárt is!

HIREK.

A Daloskőr szini előadása. Január hóban kerül bemutatásra Löwenberg Jenő 2 felvonásos háborus játéka „A zászló becsülete”. Helybeli

Borszéki természetes szénsavas ásványviz!

Bornak, pezsgőnek fűszere! Mint asztali víz páratlan! Főlerakat: N. Dimovics cégnél Ujvidék. :-:

Hivatalos értesítés az északi harcterről.

Budapest december 18-án. Érkezett este 5 óra 40 perckor. A megvert orosz főerőket Krasnótól Bzura torkolatáig térjedő egész négyszáz kilométer hosszú csatavonalon üldöztük.

Tegnap az ellenséget a Kárpátok északi elővidékén Krasna és Zakliczyn között elfoglalt állásaiból kivetítettük.

Dunajec alsó folyásán szövetséges csapatok ellenséges háttérrel harcban állanak. — Dellingyországban az előnyomulás nagyobb harc nélkül folyt.

Piotrkow várost első Vilmos német császár és Poroszország királya nevével viselő **34-ik** cs. és kir. gyalogezred, **Przdborz** várost pedig a nagyszombati **31-ik** gyalogezred osztjai rohammal vették be.

Przemysl hősiességével a vár távolabbi előterén eredménnyel folytatta harcait.

A Kárpátokban a helyzet lényegesen meg nem változott.

Miniszterelnökségi sajtóiroda.

szerep darabját választotta a Daloskőr. A „Nagy dolog a háború” című színmű előjátékául. Az utóbbi is először kerül Ujvidéken színpadra. A két darab egymást helyesen egészíti ki. Amazt komolyasága, tartalmassága teszi érdekessé, emez értékét növeli az, hogy minden tartalmasságán felül derűs, hangulatkeelő. A zászoló becsülete nem tartozik a gyorsan megírt, — megrendelt alkalmi darabok sorába, átgondolt, szépen megírt dolog, amely bármely fővárosi színpadon is megállná helyét. Bátrán bocsátkozhatunk azon jóslásba, hogy a darabnak sikere lesz. A Daloskőr műkedvelő gárdája meleg szeretettel készült mindkét darabra, mert sikeres játéknak újabb meg kell hoznia a vörös kereszt egytelnek azt az anyagi eredményt, amelyet a multkor hozott.

A helybeli babakiállítás, melyet az áll. polg. léányiskola tanfőnöke és növendékei *N. Nemessányi Adel* igazgató és *Bakonyi Ágóné* főáruhatalnok és izlésre való buzgalkodása mellett a hadbavonult karácsonyi megajándékozása céljából rendezett, olyfajta erkölcsi és anyagi sikerrel végződött, hogy az újvidéki közönség áldozatkészségének csak újabb tanulóit szolgálhat. három napon át szakadatlanul és tömegesen jelentkező felnőttek és kiscsínyek serege szinte elragadtatással nézte a művészi izléssel elrendezett *mesecsoportozásokat*, melyek közül különösen nagy tetszést aratott az igazi fenyeskellék dekorált Piroška és farkas meséje, Hamupipőke, Hófehérke, Csipke Rozsika, Jancsi és Juliska stb. A mesecsoportozatok mellett felemlítendő még a stilszerűen rendezett magyar parasztlakodalom, a *„Vörös Kereszt-körháza,* a babamennyi, a varroda, a fénys babaöltözékekkel ragyogó jelmezbi, a dísz- és jelmezbak csoportja stb. A világos és szőnyeges hátterű állványokon és asztalokon pompázó babakiállítás még vonzóbbá tették *Mis Átlica* és *Szabó Éva* tanítónőknek a mesecsoportozatokhoz fűződő kedves *előszóval,* a növendékek részben komoly, részben mókás *szavatait* és a kicsinyek nagy örömeire rendezett *sorsjáték* kb. 500 ajándék után nyert nyeregnyer tárggyal. Az intézett hálás köszönetet mond a nyeregnyer tárgy szives adakozóinak, *Profuma Béla* alpolgármester urnak, hogy a városi kerből e célra virágokat és fűcskákat kapott, továbbá a nagyszámú felülfizetőknél is. Ennyi szives jóakarattal és áldozatkészséggel tette csak lehetővé, hogy a kiállítás *750 Kt-át* jövedelmezett a nagy év nagy fájdalmának némi enyhítésére.

Ausztriai vagy németországi kórházakban ápolás alatt levő magyar sebesülteink érdekében azzal a kérrrel fordultak hozzánk, hogy szerezzünk nekik magyar hírlapokat és könyveket, mert a messze idegenben habár az ápolás kitűnő, mégis hiányt szenvednek. Hiányzik nekik a magyar szellemi táplálék. Juttassunk nekik ebből is. Kérjük Ujvidék közönségét küldjön általunk szegény magyar sebesülteinknek magyar könyveket és folyóiratokat. Mi készséggel eljuttatjuk az ausztriai és németországi kórházakba. E héten inditunk utánk 20 kötetet Csehországba. Köszönettel fogadunk minden irodalmi beccsel bíró művet.

Gyászjelentés. A következő gyászjelentést tettük: *Özv. Mihálovits Józsefné* fájdalomtól megtört szívvel jelenti a maga, valamint Aladár, Hajnalka, férj. Kern Zsigmondné, László, Elvira és Endre gyermekei és az összes rokonok nevében, hogy forrón szeretet jó fia, illetve testvér, rokon *Mihálovits József* a szákolni fogim. tornatanára, a tiroli császár-vadász I. ezrednek zászlósa házaját véde sulyosan megbetegedett

és november 24-én este 8 óraker ölete tavaszán, 23 éves korában, övétől távol a krakói kórházban örökre lezárta szemét. Magyar katonához illő lelkesedéssel küzdött két hónapon át az északi harctéren, ehhez méltó gyászal helyezzük mérhetetlen vesztésűnket a haza oltárára! Ujfutakon, 1914. december hó 8-án. Drága halottunk nyugodjék békében!

Az estüzt víztészégi érem ügye. A cs. és kir. hadügyminiszter 12969. illetve 5937. számú rendelettel értelmében mindazon egyének, kik nem tartoznak a hadsereg, honvédség stb. állományába s a II. oszt. víztészégi érem tulajdonosai, ezen kitüntetésükért havi 7 korona 50 fillér pótlékban részesülnek. Szükséges azonban, hogy ezen egyének ebbeli igényüket a helybeli fcs. és kir. hadkiegészítő kerületi parancsnokságnál egy kérvény formájában érvényesítsék és a kérvényhez az igényjogosultságot bizonyító okmányokat csatolják.

Hirdetmény. Folyó hó 3-án egy pejkancs ló találtatott a város területén. Igazolt tulajdonosa, átvétele végett ezen rendőrkapitányságnál jelentkezzék, különben nyilvános árverésen fog eladatni f. évi december hó 28-án délelőtt 10 óraker a városi gazdasági major udvarán.

Szállítás a hadsereg részére. A cs. és kir. hadügyminiszter a hadsereg részére szükségelt felszerelési cikkeket beszerezhetése céljából árlejtést írt ki. Ezen felszerelési tárgyak között különféle az egyes fegyvernemeket megkülönböztető jelvények, nagy mennyiségű gypjúkeztők, bundaakasztók, csukaszürke köpenyhurkok, gombok, kötött alsóingek, pamut alsónadrágok, lábikra melegítők, gypjú vítzkötések, lábszárvédők, itatóvedrek és csákánybalták vannak. Közvetítők és kereskedők a pályázatból ki vannak zárva, s abban csak termelők vehetnek részt. Az ajánlatok december 20-ig a kereskedelmi és iparkamaránál nyújthatók be, amely ez ügyben felvilágosításokat is nyújt.

Hirdetmény. Ezennel közhírré tesztem, miszerint f. hó 19-én (szombaton) reggel 6 óraker kezdődik a vasuti hídon való kocsi-közlekedés. A vasuti hid az örményöltésen és a hidszanczokon át egyaránt megközelíthető s általában a hajtsára vonatkozó szabályok irányadóak, de a katonai őrszemek által a helyszínen adott utasítások mindenütt szigorúan betartandók. A kocsin ülők mindegyikének el kell látva lenni a rendőrbjelentőhivatalban kiállított kék színű igazolvánnyal. Payerle, főkapitány.

A m. kir. pénzügyigazgatóság tudatja, hogy az állami italmérsi jövedékről szóló 1899. XXV. t. c. 17. §-a értelmében az italmérsi illetéket Ujvidék város területére másodfokban megállapítani hivatali italmérsi illeték felszámolási bizottság az 1912—1914. időszakra vonatkozó tárgyalásait Ujvidéken, 1914. évi december hó 21. napja d. u. 3 óraker a városházán fogja megtartani.

A fortélyos magyar hadifogoly. Nemetközi megállapodás biztosítja a hadifoglyoknak azt a jogot, hogy levelezhetnek éretük aggódo hozzátartozóikkal, de csak éppen ennyit biztosít. Mit irhatnak a levélbe, azt őrzőik határozzák meg, akik természetesen nem engednek olyant írni, ami nekik kellemetlen. De a szükség, a vágy igaz hírek után sok mindenre rávezeti az embert; ezernyi apró fortély született meg a messze fogolytáborokban, hogy ki-játszassák a cenzor szigorát. Nagyon kedves ilyen apró cselegetésről értesülünk most is; egy francia hadifoglyban lévő magyar tanár írta Budapestre a következő levelet:

„... Il semble que Madame Kaza se

trouve très mal. Je salue mes chers collègues Messieurs *Dezavay, Ajassy et Dándómd*“.

(... Ugy látszik, hogy *Kaza* öngyásága nem érzi jól magát. Üdvözölöm kedves kollégáimat, *Dezavay, Ajassy és Dándómd* urakat.)

Mire egy jóbarát a következőket válaszolta: „Madame *Kaza* se trouve très bien et nouvellement ell a accouchée d'un petit fils *Nándorfehérvár*“.

(*Kaza* öngyásága kitűnően érzi magát legújabbban kis fia lett: *Nándorfehérvár*.)

Hirdetmény. A hadiszolgálatkészen a közönség részéről adott járművekről (gépkocsi, szekér stb.) továbbá állatokról (ló, marha stb.) járó használati díj, illetőleg kárterítés megállapítása végett felhívom mindazokat, kik járműveket vagy állatokat akár a városi tanács, akár az egyes katonai hatóságok, vagy egyes katonai személyek közvetlen igénylése folytán bocsájtottak a katonaság rendelkezésére, hogy akár kaptak már díjazást, vagy kárterítést, akár nem, az átadásra vonatkozólag kezeik között levő elismervénnyel **sürgősen** a városi tanács katonagyosztályában összeírás végett jelenjenek meg. Profuma Béla s. k., alpolgármester.

Mit lehet szállítani a hadsereg részére? Az Országos Iparegyesület megbízottjának a hadügyminiszteriumban nyert értesülése szerint a hadvezetőség részéről ez idő szerint a következők cikkeket szükségeltetnek: beteg- és sebesültszállító kocsi, csomagkosarak, kocsi-ponyvák, utászszerszámok, hócipők nemezbi, lóporkócok, foglyok részére való csajkák, takarók, tábori kályhák, kórházi papucsk, bak-kancsok, bőrcsizmák, bőrkabátok szifőrk részére, különböző egyenruhák, csukaszürke puzók, kapcák gypjuszövetből, fegyverszíjak, patkók. Az ajánlatot tenni akarók az Országos Iparegyesület irodájában nyerhetnek bővebb felvilágosítást.

Hirdetmény. Tudomására adom a város lakosságának, hogy a katonai hatóság újabb életbe léptette a cenzurát, minél fogva felhívom az érdekelteket, hogy minden póstai küldeményt nyitva adjanak fel. A táviratokon mindenkor jelzendő a feladónak neve s a személyazonosság a hivatalos órák alatt a bejelentőhivatalban, egyébként pedig a városházán az ügyeletes tisztviselő által fog igazolatni. Katonai személyek táviratát az illetékes hatóságok által láttamozandók. Payerle, főkapitány.

A harctéren igykvő gyermekek. Zomborban két kis fiút tartóztattak föl, akik hazafias fölbuzdulásukban a szerb harctéren küzdő vitéz seregeinkhez igyekeztek. A vállalkozó szellemű apró nebulók megszöktek a szülői háztól és Szentestől, Csongrád vármegye székhelyéről, amely jó párszáz kilométerre van ide, gyalog tettek meg a hosszú utat, egyik utraváló elemzésiával és a zsebükben nyolc korona készpénzzel, a válukon pedig egy-egy butykos pálnkával, amellyel a magyar katonáknak akartak kedveskedni. „Jó lesz ez a finom kis törköny pálnka a katonabácsiknak” — mondották mosolygva, előre is örövendő a kedves fogadtatásnak, amelyben majd a táborban lesz részük. A szép plánumot azonban megsemmisítették a zordon rendőrbácsik, visszatestélték az elhagyott otthonba az apró kurokat.

Akiktől tanulhatnak. A császári és királyi külügyminiszteriumnak clevelandi konzulátusunk egy főt munkásnak, Megla Józsefnek, azt a hazafias cselekedtet jelenti, hogy szepes-megyei földcséket, anyai örökségét, a magyar Vörös Kereszt Egyesületnek adományozta. A konzul jelentése szerint az adományozó egyszerű munkás ember, aki nehéz munkájával tartja fenn magát és nagyszámú családját. Röviddel azután, hgy a derék munkás ajándékának híre nyilvánosságra került, az ő példája már követőre is akadt nővéreben, Jakubecz Józsefben, aki szintén lemondott anyai örökségéről a magyar Vörös Kereszt Egyesület javára. Ez a szegényorsó nő három gyermekét neveli szerény keretéből.

Az Est és a háboru. Az újság hírszolgálatát a háboru állítja a legnehezebb, a legfárasztóbb és a legköltészebb feladatok elé. Szászországban nehéz a feladat, amikor a magunk háborúját vivjük, amikor a mi tüzhelyünk nyugalmatér harcolnak a katonáink. Hisszük, hogy minden újságolvasó megtanulta már és tudja, hogy a hírszolgálat pontossága és gyorsasága előtt más, nagy érdekekre kell tekin-

tettel lennünk, mert amikor a hadseregünk harcol és vérzik mindnyájunkért, mi fáradság és nélkülözünk velük együtt, de a nagy cél érdekében a mi munkánk is beilleszkedik a haditerve és a katonai szempontokhoz simul. Az Est munkatársai, akik a magyar irodalom és újságírás legelőkelőbb képviselői, ott vannak minden harctéren, s a táborokból küldik lelkiismeret, hű tudósításait és ismertető, színes cikkeiket, úgy, ahogyan ők maguk tapasztalják. S boldogan látjuk, hogy nemcsak itthoni közönségünk, hanem a velünk szövetséges és barátságos viszonyban lévő külföld sajtója is a legnagyobb elismeréssel sorozza Az Estet a világ első hírlapjai közé. Hogy pedig még szorosabb legyen a kapcsolat Az Est és a hadsereg között, a háború kitörése óta ezerszámra küldi ennek az újságnak a kiadóját Az Estet a tábori postákon és a kórházakba, s örömmel gondolunk arra, hogy a hónapok óta messi harcoló, vagy idegen kórházakban gyógyuló katonáink naponta hallhatják a mi szavunkat, a hazai hangot. Az Est kiadóhivatala Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. szám alatt van.

Meghaltak a hazáért.

Mind hősök ők, kik az ujvidéki temetőben nyugsznak, mert meghaltak a hazáért. Tartsuk emlélkét kegyeletben.

Eddig 370 voltben temettek el nálunk. Neveik a következők, V. kimutatás:

1914. IX./24. Vikártoczy István, 38. sz. gy. ezr. gyalogos, Ruckó Miklós, 25. sz. honv. gy. ezr. népfelkelő, Kraskó József, 74. sz. gy. ezr. gyalogos, Fritsche Edwin, 42. sz. gy. ezr. gyalogos.

1914. IX./25. Bura Péter, 23. sz. vadász. vadász, Vavra József, 94. sz. gy. ezr. gyalogos, Dananics Miklós, 25. sz. honvéddal. ezr. népfelkelő, Balog Ferenc, 38. sz. gy. ezr. gyalogos, Podosin Serafin, 28. sz. vadász. vadász, Bilics Ferenc, 28. sz. népfelkelő ezr. gyalogos, Molnár Mihály, 38. sz. gy. ezr. gyalogos, Budek József, 25. sz. gy. ezr. népfelkelő.

1914. IX./26. Kratochvil Vilmos, 28. sz. honvéd gy. ezr. hadnagy, Svacek Ferenc, 28. sz. honv. gy. ezr. gyalogos, Glogovics Nikola, 25. sz. népfelkelő ezr. gyalogos, Fischer Ferenc, 92. sz. gy. ezr. gyalogos, Eiselt József, 42. sz. gy. ezr. gyalogos.

1914. IX./27. Drevo Oszkár, 92. sz. gy. ezr. szakaszvezető, Friedl József, osztr. honv. 6. sz. gy. ezr. gyalogos, Vogel József, 92. sz. gy. ezr. gyalogos, Chalupa Ferenc, 42. sz. gy. ezr. gyalogos, Jélics Péter, 28. sz. gy. ezr. népfelkelő.

1914. IX./28. Miluja Milics, szerb katona-fogoly, Mrvik Venczel, osztr. lánd. 28. sz. gy. ezr. gyalogos, Timiti Lukics, szerb katona-fogoly, Achmetovics Avdo, B. H. 3/5. sz. gy. ezr. gyalogos, Polák József, 74. sz. gy. ezr. szakaszvezető, Grimm Edvin, 42. sz. gy. ezr. tizedes, Cserni Fränzisch, 94. sz. gy. ezr. gyalogos.

1914. IX./29. Mócz Miklós, 33. sz. gy. ezr. munkásotagbéli, Ratkovics Mirkó, szerb katona-fogoly, Rindt József, 74. sz. gy. ezr. pótárt, Czurkos Vilmos, 37. sz. gy. ezr. gyalogos, Wedrák János, 32. sz. gy. ezr. népfelkelő, Ambeisz Pál, 52. sz. gy. ezr. gyalogos.

1914. IX./30. Nasch Jenő, 68. sz. gy. ezr. kadett-aszp., Goli Lajos, 3. sz. népk. gy. ezr. gyalogos, Marimics László, 12. sz. népfelkelő ezr. gyalogos, Kovács János, 68. sz. gy. ezr. gyalogos.

1914. X./1. Olarin István, 28. sz. vadász. vadász, Pera Bosancsics, 28. sz. népfelkelő ezr. gyalogos, Kelemen János, 23. sz. vadász. vadász, Illés

Máté, 6. sz. gy. ezr. pótárt, Likastl Venczel, osztr. honv. 6/11. sz. gy. ezr. gyalogos.

1914. X./2. Holter György, osztr. honv. 6/12. sz. gy. ezr. gyalogos, Csunják Iván, 26/1. sz. népfelkelő ezr. gyalogos, Hochmayer Leopold, 21/1. sz. vadász. ezr. szakaszvezető, Budai József, 68. sz. gy. ezr. gyalogos, Flech Henrik, 92/14. sz. gy. ezr. gyalogos, Busch János, 6/6. sz. gy. ezr. gyalogos.

1914. X./3. Babulák József, 38. sz. gy. ezr. gyalogos, Palócz Bálint, 68. sz. gy. ezr. gyalogos, Tatya János, 28. sz. osztr. honv. gy. ezr. gyalogos.

1914. X./4. Patzelt Adolf, 42. sz. gy. ezr. gyalogos, Krisán Teodor, 23. sz. vadász. vadász, Petrovics Bozsidar, szerb katona-fogoly, Pokorni Vincze, 74. sz. gy. ezr. gyalogos.

1914. X./5. Janovszky József, 92. sz. gy. ezr. őrmester, Schaner György, 3/3. sz. népfelkelő ezr. gyalogos, Szűcs Mihály, 29. sz. honv. gy. ezr. tizedes, Fleisch Hermann, 92. sz. gy. ezr. gyalogos.

1914. X./7. Kotzián Ferenc, 21. sz. vadász. vadász, Kasza Pál, 68. sz. gy. ezr. gyalogos.

1914. X./8. Lers Ottó, 92. sz. gy. ezr. gyalogos, Pótor Mihály, 41. sz. népfelkelő ezr. gyalogos, Kurzweil Antal, 42. sz. gy. ezr. gyalogos.

1914. X./10. Techner Antal, 94. sz. gy. ezr. gyalogos, Grujics Tódor, 26. sz. népfelkelő ezr. gyalogos, Lehotszky János, 38. sz. gy. ezr. szakaszvezető, Pitra Ferenc, 28. sz. osztr. honv. gy. ezr. gyalogos, Paran Flórián, 23. sz. vadász. vadász, Schleif József, 74. sz. gy. ezr. gyalogos.

1914. X./11. Loos Vilmos, 92. sz. gy. ezr. gyalogos, Szedlacssek Gusztáv, 42. sz. gy. ezr. gyalogos, Kállai Pál, 68. sz. gy. ezr. gyalogos.

1914. X./22. Skurt Demeter, 37. sz. gy. ezr. gyalogos, Klecsacska Ferenc, 28. sz. osztr. honv. gy. ezr. gyalogos.

1914. X./13. Onodi Sándor, 52. sz. gy. ezr. gyalogos, Sasek Antal, 28. sz. osztr. honv. őrmester, Pecsina József, 94. sz. gy. ezr. gyalogos, Fenc Lajos, 28. sz. népfelkelő ezr. gyalogos, Debrancsiki Gyula, 92. sz. gy. ezr. főhadnagy, Tomics Bogolyub, szerb katona-fogoly.

1914. X./14. Caponoh Ferenc, 28. sz. gy. ezr. pótárt, Takács András, 4. sz. gy. ezr. gyalogos, Srnadek József, 74. sz. gy. ezr. tart. gyalogos, Reichelt Richárd, 42. sz. gy. ezr. e. é. önk. őrmester, Schoblocher István, 30. sz. gy. ezr. pótárt. gyalogos.

1914. X./15. Németh József, 68. sz. gy. ezr. tart. gyalogos, Kunze Ede, 42. sz. gy. ezr. gyalogos, Nagy Bertalan, 29. sz. honv. gy. ezr. tizedes, Krenitzig Ferenc, 92. sz. gy. ezr. tizedes.

1914. X./16. Teh Adam, 38. sz. mezei-tüzérez. tüzér, Horner Sebestyén, 6. sz. népfelkelő ezr. ezred gyalogos.

1914. X./17. Demuth Antal, 74. sz. gyal. ezred gyalogos.

1914. X./19. Carda Venczel, 74. sz. gy. ezr. tart. gyalogos, Marschalkó Gusztáv, 3. sz. gy. ezr. népfelkelő hadnagy, Tribiker József, 42. sz. gy. ezr. gyalogos.

1914. X./20. Paszkucz Péter, 3. sz. gy. ezr. népfelkelő ezr. gyalogos, Lakatos Mátyás, 68. sz. gy. ezr. gyalogos, Pavlevics Drávoszláv, szerb katona-fogoly, Bodokán Vilmos, 23. sz. vadász. zászlóaljbeli vadász.

1914. X./21. Fischer Károly, 92. sz. gy. ezr. tart. tizedes, Dugacska Gyuró, 28. sz. népfelkelő ezr. gyalogos, Jónas János, 4. sz. népfelkelő ezr. gyalogos.

1914. X./22. Fulin Ferenc, 28. sz. osztr. honv. ezr. gyalogos.

1914. X./24. Nagy Sándor, 3. sz. népfelkelő ezr. gyalogos.

1914. X./25. Sztójánov István, 7. sz. hadtápszáz-

lójlb. gyalogos, Himmel Ferenc, 42. sz. gy. ezr. gyalogos.

1914. X./26. Bachschütz Lajos, 1. sz. népfelkelő ezr. gyalogos, Witt József, 74. sz. gy. ezr. őrmester, Skofics Gyuró, 25. sz. népfelkelő ezr. gyalogos, Lázár Imre, 68. sz. gy. ezr. gyalogos, Makkos Mihály, 37. sz. gy. ezr. gyalogos.

(A kimutatást folytatjuk.)

HIRDETÉSEK.

Menjen ma este az Apollóba!

Sok szép, érdekeset lát, mert most mutatják a kinematografia csodáit.

FÁZIK?

Pedig ezen könnyen segíthet.

Menjen

WEIZER BENŐ

szabóüzletebe, Duna-utca 21. szám ahol 24 óra alatt katonai egyenruhák és polgári öltönyök, meleg bundák és mellények készülnék, a legszebb és legjobb kivitelben.

Társat keresnek.

Egy a háborús világban nagyon értékesíthető találmányhoz, kis tőkével rendelkező társ kerestetik, ki a tiszta nyereségnek 30%-át kapná és a befektetett tőkét. — Kőzelebbi értesítést a kiadóhivatal ad.

Mit vásároljunk, mivel kedveskedjünk

karácsonyra?

Elég bőséges választék kínálkozik a legragyo- góbb, a legszebb és legaranyeműkből

az amerikai óráshoz

címzett

Ertlé és Csasztni

ékszerész és órász üzletében

UJVIDÉK

Duna-utca 21. szám.

Jó és olcsó ékszerek és órák nálunk kaphatók. Bármilyen szakmánkbavágó javításokat olcsó ár mellett pontosan készítenek.

Wolf Lajos

Kőbányai Főudvari Sörsernoka

Winkle udvar.

Naponta friss csapolás, reggeli, ebéd és vacsora nagy választék.

Fővárosi söröző r.-t.

Kőbánya.

Vezérképviselet Bácska és Szerém m. részére
KASSOWITZ ZSIGMOND, UJVIDÉK.

A Stein Testvérek (Budapest VI., Frangepán-utca 14.) szeszanyag-kereskedő cég ujvidéki irodájának pontos címe

STEIN JAKAB

Ujvidék, Jenőherceg-utca 5.

POROSZ-DIOKOAKS

a legjobb minőségű K 6.50 q.

házhoz szállítva,

ajál

BAUER GYULA

Uzspenzka-utca 5. szám.

LÖWINGER DIVATHÁZA

FÖTÉR WAGNER TESTV. PALOTA

Karácsonyi vásárjót

ezidén is megtartja, és mai napon kezdetét veszi. — Az árak a viszonyokhoz képest ezidén még jóval mérsékelté- bek. — Szőnyeg és függönyvásárlásnál — a valódi perzsa is — külön jelen- tősége van.

Fűszer- és csemegeárak, tea, rum, csokoládé legfinomabb minőségű kaphatók kis- cinyben és nagyban

DIMOVICS N.

fűszerkereskedésben

Kossuth Lajos-utca 33. szám. Előnyös árak a hadsereg részére!

Egy nap alatt készítenek kitűnő vadászcipőket!

A hadsereg részére minden szakma- belni vállalatok. Saját készítményű legjobb kivitelű cipőárúkból nagy választékot rakártak tartók. — Javításokat előnyös árban elfogadják.
RUKAVINA JÓZSEF, cipész
Kossuth Lajos-utca 43. szám.